

ALERT

EEN UITGAVE VAN *BRAL* VZW
federatie voor actieve bXlaars

Afzender :	België - Belgique
Bral vzw Zaterdagplein 13 1000 Brussel	P.B. - P.P. BRUSSEL X BC 6381

jaargang 19 - nummer 341 - juni 2008
verschijnt maandelijks
afgiffekantoor BRUSSEL X - P3A9102

de lijn van bral

misministeren

Onze nieuwe publicatie 'Brussel ecopolis?' zit vol frisse ideeën voor een stad van de 21ste eeuw, gesprokkeld uit allerlei landen uit Europa en verder. Het boekje laat zich ondermeer lezen als een evenwichtsoefening: langs de ene kant moet een duurzame stad dichtbevolkt zijn; anderzijds moet er genoeg ruimte blijven voor andere functies: handel, diensten... maar ook natuur en recreatief groen. Misschien zelfs landbouw (zie pagina 4). Het is belangrijk en dringend dat we ons realiseren hoe belangrijk dat evenwicht is. Als we nu geen plaats voorzien voor groene vingers in het centrum en de 19de eeuwse wijken, is het te laat. Binnen enkele jaren zijn ook die laatste open plekken volgebouwd.

Het zal veel visie en coördinatie vragen om de ontwikkeling van onze stad in al die facetten in goede banen te leiden. Het hokjesdenken moet overboord. Helaas blinkt onze politiek niet uit in geïntegreerd beleid. Neem nu onze staatssecretaris voor huisvesting & stedenbouw. Die weigert koppig rekening te houden met eender welk plan dat niet uit haar eigen koker komt: *het groene netwerk* uit het Gewestelijk Ontwikkelingsplan, de stedenbouwkundige studie voor Heembeek van het Ocmw, het *Bijzonder Bestemmingsplan Erasmus* voor Neerpede... Allemaal beleidsplannen die haar nieuwbouwprojecten zouden kunnen vertragen. Zo blijven we deze stad mismeeesteren volgens de recepten van de jaren '60

Sarah Hollander
Voorzitter Bral vzw

Brussel ecopolis?

duurzame ideeën voor nieuwe wijken

BRAL

 leefbare buurt

We kunnen de nieuwe Bralpublicatie warm aanbevelen aan al wie zich wil wapenen tegen slechte vastgoedprojecten in z'n buurt. En bij uitbreiding aan al wie zich interesseert voor duurzame stedelijke ontwikkeling.

Brussel stapt cruciaal decennium in

Brussel snijdt in hoog tempo haar grondreserves aan: t&t, Josaphat, Heembeek, Weststation... Als we telkens kiezen voor duurzame, dichte maar toch groene wijken, stapt Brussel echt de 21ste eeuw binnen.

Als de periode van 1994 tot 2004 het decennium was van de stadsvernieuwing, zijn we nu blijkbaar aanbeland in het decennium van de nieuwbouw: *Gebieden van Gewestelijk Belang, Toekomstplan voor de Huisvesting*, privéoperaties: het uitzicht van onze stad zal de komende jaren ingrijpend veranderen. Als we deze nieuwe wijken op een duurzame manier plannen en ontwikkelen, zou dat niet onopgemerkt voorbij gaan. Stel je voor: een dozijn duurzame wijken tegen 2018!! Daarmee zouden we onze stad internationaal op de kaart zetten en een groot aantal Brusselaars een

kwalitatieve, groene en duurzame huisvesting bieden. Ook als sensibilisering zouden deze nieuwe wijken hun effect niet missen.

inspiratiebron

Daarom heeft Bral **een boek** geschreven met een overzicht van de belangrijkste tips voor de realisatie van duurzame stadsprojecten. Laat je inspireren door de interessante voorbeelden of volg de links voor meer technische informatie. Zo kun je bij de planning of realisatie van een nieuwe wijk, tijdens de verschillende inspraak-

momenten, de bouwplannen kritisch bekijken. We geven hier al een greep uit het boek.

Brussel is niet zo dicht

Haal er de cijfers bij en je ziet dat grote delen van Brussel minder dichtbevolkt zijn dan we denken: Europawijk, Noordwijk, Vijfhoek... Het contrast tussen de 19de eeuwse gordel en de tweede gordel is het meest frappant. Terwijl Sint-Joost meer dan 200 inwoners telt per hectare, telt Watermaal-Bosvoorde er maar 18. De minst bevolkte buurten hebben bijgevolg weinig publieke dienstverlening. Eigenlijk kan je zeggen dat het grootste deel van Brussel te dun bevolkt is om een dure metrolijn rendabel te maken. De bestaande lijnen zitten wel overvol tijdens de piekuren, maar dat heeft veel te maken met de pendelaars. Wanneer die naar huis zijn, wordt het in veel metrostations akelig stil en leeg. Grote delen van Brussel zouden dus wel varen bij nieuwe projecten die extra verstedelijking brengen.

kijk omhoog

Maar dan moet 't wel op een duurzame manier. Als we de stad verdichten, verdwijnt de openbare ruimte en het groen, wat dan weer nadelig is. Een leefbare stad is daarom een evenwichtsoefening: een groot aantal bewoners combineren met behoud van openbare ruimte en groen. Dat kan je ten eerste doen door hoger te bouwen. Brussel centrum is gemiddeld vier à vijf bouwlagen hoog, maar de Londense binnenstad is opgebouwd uit bouwblokken van acht tot tien verdiepingen. Een nieuwe, centraal gelegen wijk in het Brusselse centrum kan evengoed acht bouwlagen tellen. In residentiële buurten kan je gemakkelijk tot vijf bouwlagen gaan en sommige delen van de stad kunnen hoogbouw bevatten zonder overlast voor de buurt.

het dak op?

Het lijkt een contradictie maar is het niet: een dichte wijk kan heel groen zijn. Als je in meerdere lagen bouwt, komt er ruimte vrij voor pleinen en parken op de grond. En waarom geen sportterreinen of echte groene ruimtes bovenop de gebouwen? Bij nieuwbouw is alles mogelijk. We kunnen zelfs grote invalswegen of treinbeddingen overkappen om er dakparken op aan te leggen. In een stedelijk weefsel moet je elke vierkante meter dubbel en dik benutten. Een goed voorbeeld daarvan is de Vierhavensstrip in Rotterdam, een verouderd spoorwegemplacement van zo'n 3,5 hectare. Vanuit economisch perspectief wil men deze ruimte vooral benutten voor commerciële

functies; de achterliggende wijk heeft echter meer belang bij een wijkpark. Beide wensen worden verenigd door dubbel grondgebruik: bedrijfsruimtes met een dakpark.

groene vingers

Een ecologische stad is een lobbenstad. Dat moet je begrijpen als een stad die doorsneden wordt door groene vingers: een net van rivieren, parken, tuinen en paden, van buiten naar binnen. Leefmilieu Brussel werkt al jaren stilletjes aan zo'n groen netwerk die alle groene ruimten met elkaar moet verbinden. Maar voorlopig merken we niet dat alle overheden zich bewust zijn van het belang van dit project.

Zulke groene lobben zijn nochtans niet zomaar een *folieke* of een luxegril voor de rijkere klasse. Een netwerk van kwalitatief groen is broodnodig om de stad leefbaar te houden. Een studie uit Berlijn toon bijvoorbeeld het effect van groen op de temperatuur in de bebouwde omgeving duidelijk aan. Het Berlijnse stadspark van 17 hectare brengt bijvoorbeeld verkoeling tot zo'n 280 meter verderop. Het effect van de grotere diertuin is zelfs zo'n 1,5 km verder nog merkbaar. Geïsoleerde buurtparkjes hebben dat effect niet. Ze zijn te klein en niet aangesloten op een groter netwerk waarlangs koele lucht kan binnenstromen.

De groene vingers zijn ook ideale plekken voor zachte weggebruikers. In sommige Deense en Zweedse steden is het heerlijk fietsen door de groene assen naar het centrum. Als het stedelijk gebied evolueert naar een lobbenstad, komt dat ook de biodiversiteit ten goede. In groene netwerken krijgen fauna en flora de kans zich van de ene plek naar de andere te verspreiden. Zo bieden we hen een veel grotere leefwereld.

Daarom is het ontzettend belangrijk dat we in onze nieuwe wijken plaats voorzien voor zo'n groene assen.

straten om te leven

Geen duurzame wijk zonder goede, polyvalente openbare ruimte. Straten en pleinen dienen niet alleen voor verplaatsing; het zijn plekken waar je elkaar kan ontmoeten. Leefruimtes dus. Gelukkig zie je steeds meer straten en pleinen die niet meer in functie van de auto staan. Waar de rijbaan niet meer gescheiden is van het voetpad of fietspad maar die van gevel tot gevel doorlopen. Een automobilist is er maar één van de gebruikers. Zo'n straten nodigen uit tot spelen, babbelen of zitten.

De materialen en de verlichting zijn erg belangrijk om een comfortabel en betrouwbaar klimaat te

scheppen. Ook de relatie met de woningen bepaalt de sfeer op straat. Je ziet in Brussel meer en meer forten opduiken die zich volkomen afkeren van de buurt. Aan de straatkant vind je enkel slaapkamers. Zowat alle bewoners houden de rolluiken in hun slaapkamer de hele dag naar beneden zodat je op straat het effect krijgt van een blinde muur.

extensief beheer

Veel West-Europeanen associëren een tuin of park met noeste tuinarbeid: onkruid wieden, afgevalen blaren opvegen, water geven... In een traditioneel park klopt dat beeld ook. Maar een ecologische tuin vraagt veel minder onderhoud. Je beheert het extensief. Dat wil zeggen dat natuurlijke processen centraal staan. Als we een grasweide maar één of twee maal per jaar maaien in plaats van elke week, het gemaaide gras afvoeren en geen voedingsstoffen toedienen, zal hier meer diversiteit in planten ontstaan. Hoe armer een grond, hoe meer verschillende soorten planten zich er thuisvoelen.

Natuurlijk blijven er in parken en speeltuinen stukken 'gebruiksgroen'. Dat zijn plekken waar mensen makkelijk toegang toe moeten hebben, waar kinderen moeten spelen en die je dan ook op een veel intensiever manier moet beheren.

tandje bij voor fietsers

Heel belangrijk is een nieuwe wijk te plannen als onderdeel van een fietsnetwerk. Een ecologische wijk die afgesneden is van de rest van de stad, kan niet goed functioneren. Want de fiets blijft toch het eerste vervoermiddel voor de iets langere afstand. De eerste vraag moet dan ook zijn: sluit de wijk aan op een gewestelijke fietsroute? En is die al volledig gerealiseerd? Kan de gemeente dat netwerk aanvullen of ontsluiten met eigen fietsroutes die op de gewestelijke route aansluiten?

Een extra stimulans voor de zachte weggebruiker kan je op verschillende manieren geven bij de aanleg van een nieuwe wijk: fietsstallingen ter hoogte van alle woningen. De planners laten dat best niet over aan het initiatief van de toekomstige bewoners. En stelplaatsen voor autodelen. Let er op of de planners gul genoeg zijn met deze dingen: in een ecologische wijk mogen er gerust een stuk meer zijn dan in een oude wijk.

niet futloos, wel passief

Energiezuinig bouwen geraakt stilaan ingeburgerd. Maar let op: als een promotor zich stoert op de borst klopt omdat zijn gebouw 'slechts 60 kWuur warmte per vierkante meter' nodig heeft, mag je hem met de neus op de feiten druk-

Groene vingers zijn heerlijk voor fietsers en in de zomer brengen ze koelte tot diep in de stad.

Een straat kan er helemaal anders uitzien dan we gewoon zijn. In Hamburg heb je deze Falkenried Terrasse en nog vier gelijkaardige straten er rond. © M. Heller. Zie ook www.autofrei-wohnen.de.

Het luchtvaartplein is een geslaagd voorbeeld van een leefbaar plein waar auto's niet de baas zijn. En van het lichtplan van de Gemeente Anderlecht. © D+A International

ken: doorgaans spreken we van energiezuinige woningen als het verbruik lager ligt dan 30 of 40 kWh. Of om het met een andere technische term te zeggen: vanaf een isolatiepeil van K40 of zelfs K30. In een nieuwbouwproject kunnen we zonder veel extra inspanning en kostprijs nog verder gaan en passieve woningen neerzetten. Deze 'passieve woningen' zijn zo sterk en goed geïsoleerd dat de menselijke lichaamswarmte en de warmte van keuken en huishoudtoestellen volstaan om ze warm te houden. Jaarlijks consumeert een passief gebouw niet meer dan 15 kWuur per vierkante meter voor verwarming en koeling.

sociale huisvesting

is broodnodig in de stad. Helaas: bijna elk nieuwbouwproject voor sociale huisvesting botst op kritiek. De buurt telt zogezegd al genoeg sociale woningen, en de diversiteit komt in het gedrang.

Maar da's erg relatief. Ten opzichte van de noden, vallen de percentages sociale huisvesting in alle gemeente mager uit. Het Nationaal Instituut voor de Statistiek toont aan dat twee derde van de Brusselaars meer uitgeeft aan huisvesting dan gezond is. De helft van de Brusselaars komt in aanmerking voor een sociale woning. Ook als je het op een internationale schaal bekijkt, scoren we zwak. Kijk maar na: wij hebben 8% sociale huisvesting. Groot-Brittannië 24%, Duitsland 26%, Nederland 36%. In Amsterdam loopt het aandeel zelfs op tot 53%.

Om de problemen die we kennen in sommige sociale woonblokken te vermijden, moeten we wel zorgvuldig plannen. Een goede mix van inkomensklassen is een eerste stap. Daarom staat elke sociale woning best broederlijk naast een woning op de vrije markt en een 'geconventioneerde' ofte middenklasse woning. Een

tweede vorm van gemengdheid is die tussen huurders en eigenaars. Buurtbewoners zien liever eigenaars komen omdat die een stabielere relatie opbouwen met de straat, er langer blijven wonen en meer begaan zijn met hun buurt. En daar hebben de buurtbewoners een punt. Een stad heeft wel huurwoningen nodig maar de geconventioneerde woningen kunnen best voor een groot stuk koopwoningen zijn.

laat van je horen

Kun je deze mix van inspiratie, tips en praktische voorbeelden wel smaken? Wil jij ook je stem laten horen bij de nieuwe wijken die in je buurt verrijzen? Vraag de brochure aan bij dina@bralvzw.be of bel 02 2 17 56 33.

Binnenkort kan je ze ook raadplegen op www.bralvzw.be. Een Franstalige versie komt er ook aan.

bXl in de wereld

ruimte voor de boer in ons

De strijd om de open ruimte valt nauwelijks op in de media. Maar onder de oppervlakte woedt ze hevig. Is er daarbij nog plaats voor landbouw in de stad? Twee deskundigen aan het woord.

Kari Stevenne is lid van de 'Jardins solidaires Wallonie-Bruxelles', een netwerk van educatieve en sociale tuinen en boerderijen. Hij is een hevig pleitbezorger van een landbouw die de lokale bevolking kan bevoorraden. 'Een derde van de ecologische voetafdruk van de Brusselse bevolking komt van de voedselsector', zegt Kari. We vervoeren voedsel van de ene kant van de wereld naar de andere. Terwijl we dat zonder al die transportkosten hier kunnen produceren. *Zelfvoorziening* per type product zou ons doel moeten zijn.

Op sommige plaatsen gebeurt dit al. 'Zo heb je in Kopenhagen een wijk die voor tien procent

autonoom haar eigen voedsel kweekt', vertelt Kari. 'Ook in Spanje heb ik zo'n projecten aangetroffen. En in Zuid-Amerika zijn er enkele steden die tot 60 procent onafhankelijk zijn in hun voedselproductie.'

educatie of productie?

'De landbouw die wij voorstaan, is kleinschalig en artisanal', zegt Kari. 'Landbouw in Brussel zou ook voor een herstel van artisanale voedselverwerking kunnen zorgen. Lokaal broodbakken bijvoorbeeld: alle basisproducten zouden rechtstreeks van de boer kunnen komen.'

Ook Liesbet Van Laer, *beleidsmedewerker landbouw* bij Natuurpunt, denkt dat er in het Brussels gewest gebieden zijn die zich lenen tot kleinschalige landbouw. 'Stedelijke landbouw kan volgens mij, in zoverre het te combineren valt met natuur of recreatief groen. Groentetuinen of boomgaarden vragen relatief weinig plaats en in een stad kan zo iets een educatieve functie hebben. Denk maar aan kinderboerderijen. En misschien grazen er enkele koeien in een natuurreservaat maar da's niet eens echte landbouw. Al bij al zijn dat soort projecten qua productie verwaarloosbaar. Zo'n kleinschalige filosofie zal nooit meer dan een niche innemen.'

Kari is ambitieuzer dan dat: 'Om 100 families te voorzien van plantaardig voedsel, heb je 2 hectaren nodig', berekent hij. We hebben

ongeveer 400.000 families in Brussel en dus zijn er ongeveer 4000 boeren nodig die in totaal 8000 hectaren bewerken. Dat zou heel wat werk bieden en onze uitstoot van broeikasgassen verlagen.'

stad of rand?

Maar ook 8000 hectaren zijn er in Brussel niet voor handen. 'Vorig jaar waren er juridisch gezien 1270 hectaren landbouwgrond' zegt Kari. 'Midden de jaren '80 was dat nog 2000 hectaren. Dat komt door de extreem hoge grondprijzen en de speculatie.' Juist om die reden ziet Liesbet eerder plaats voor landbouw in het *randstedelijk gebied*, grotendeels buiten het Brussels gewest dus. Moeten we de voedselproductie voor Brussel dan plannen over de gewestgrenzen heen? 'Wellicht wel' zegt Liesbet. 'Maar dan nog. 't Vlaams Gewest is bezig met de afbakening van alle stedelijke gebieden. De kans is groot dat ook rond Brussel een deel van de huidige landbouwgrond wordt omgezet naar groene bestemmingen. Da's zo afgesproken in het ruimtelijk structuurplan Vlaanderen omdat er nu veel meer landbouwgrond is dan natuur.'

werk aan de akker?

Dat heeft natuurlijk ook te maken met de lage biodiversiteit van de Vlaamse landbouw. Kari verdedigt daarentegen een soort landbouw die in evenwicht is met het ecosysteem. Permacultuur heet zo iets en volgens hem verdient het alle steun, ook in de stad. En dat hoeft geen 8000 hectaren te zijn. Uiteindelijk zou het al heel wat zijn, moesten we die 1270 hectaren effectief als landbouwgrond gebruiken. Vandaag ligt veel daarvan gewoon braak. 'De supermarkten laten groenten en fruit van steeds verder komen tegen prijzen waar geen enkele kleinschalige landbouwer mee kan concurreren' legt Kari uit. 'Anders was ik bijvoorbeeld al als geitenboer actief.'

Kari denkt dat de overheid verschillende acties kan ondernemen. 'Eerst moeten we een korte keten uitbouwen. Die brengt lokale pro-

Landbouw in het hart van de stad. Het kan. Maar moeten we het ook stimuleren? © fotomontage Wim Didelez

ducten voor een eerlijke prijs rechtstreeks tot bij de consument. En dan moet er een sterke en duidelijke grondpolitiek komen die de toegang tot landbouwgrond verzekert. De overheid kan bijvoorbeeld pachtcontracten aanbieden. Er zijn programma's zoals Agenda 21. Daarin zou landbouw een prioriteit kunnen zijn. Gekoppeld aan sensibilisering en opleidingsprogramma's.'

Gebeurt dat niet al? De minister van leefmilieu heeft toch zopas haar schouders gezet onder het *'netwerk van Brusselse actoren voor duurzame voeding'*? Een platform van ngo's, producenten en anderen dat ondermeer de ecologische voetafdruk van onze voeding wil verminderen. 'Oké', zegt Kari, 'maar da's niet meer dan een begin. De weg is nog lang.'

anders mobiel

het korte-ritten-contract: avontuurlijke verenigingen gezocht!

Welke Brusselse verenigingen laten hun auto een maand aan de kant? Bral en Inter-Environnement Bruxelles zoeken gangmakers die hun vereniging op sleeptouw nemen.

Zin om een korte-ritten-contract te sluiten? Dan ga je als vereniging de uitdaging aan om zoveel mogelijk autokilometers uit te sparen. Naar het werk, de sportclub, de muziekcademie... wat dan ook. Je kiest voor een gezond en milieuvriendelijk alternatief: stappen, fietsen of het openbare vervoer. Tijdens de campagneperiode registreren de deelnemers hun dagelijks uitgespaarde autokilometers in een logboekje of op de website.

Wie overtuigt zijn of haar vrienden? Bral en Ieb zoeken gangmakers die hun vereniging op sleeptouw nemen!

zwakke prestatie

65 procent van de Brusselse verplaatsingen blijft onder de vijf kilometer. Een kwart gaat zelfs niet verder dan een kilometer. Afstanden die je gemakkelijk te voet, per fiets of met het openbaar vervoer kan afleggen. En toch gebruikt 60 procent van de Brusselaars de wagen voor het merendeel van zijn verplaatsingen. Nog geen 30 procent kiest voor minder verontreinigende vervoerswijzen. Daarmee scoren we Europees maar zwak. Wie mee doet aan dit project, zorgt voor een leefbare, veilige en milieuvriendelijke stad. Bovendien: stappen en fietsen is gezond.

dure grap

Wist je trouwens dat korte verplaatsingen veel meer brandstofkosten? Tijdens de eerste km verbruikt je 80 procent meer. Tijdens de tweede is dat nog 50 procent extra. Duur en vervuilend dus. Erg snel ben je ook

niet. Tijdens het spitsuur moet je voor een autorit van het gemeentehuis van Ukkel naar het Schumanplein 50 minuten rekenen. Het openbare vervoer doet daar 36 minuten over; een fietser nog iets minder.

bloemetjes en prijzen

De campagne loopt van 16 september tot en met 16 oktober 2008. Op het einde worden de verenigingen en deelnemers met de meeste uitgespaarde autokilometers in de bloemetjes gezet. We berekenen ook de uitgespaarde hoeveelheden CO₂, fijn stof en calorieën.

inschrijven

Iedereen is hartelijk welkom in De Markten op maandag 9 juni om 19u30. Tijdens een infosessie doen we het abc van de campagne uit de doeken. Je kan ook bellen of mailen naar Ben Bellekens, 02/217.56.33 of ben@bralvzw.be.

liever geen bescherming voor het Atomium

Binnenkort spelen economische motieven ook een rol in ons patrimoniumbeleid. Het atomium wordt er prompt wat wazig van! © A princess, Flickr.com

Volgens de pers is de voorzitter van de vzw Atomium helemaal niet enthousiast over een mogelijke wettelijke bescherming van zijn jarige monument. Net op een moment dat een wetswijziging ons erfgoedbeleid uitholt.

'Als het Atomium wordt beschermd, mag zo goed als niets meer en hebben we voor alles een vergunning nodig', zegt voorzitter Bruno De Lille, ook gemeenteraadslid in de Stad Brussel, in De Morgen van 12 april. Onze patrimoniumwetgeving zou dus niet deugen want het goede beheer van het monument belemmeren.

Ons zal je niet horen zeggen dat alles in orde is met het erfgoedbeleid. Maar daarom een openlijk pleidooi houden tegen bescherming is op z'n minst merkwaardig. Zeker in het licht van de ontwerp-ordonnantie die staatssecretaris Kir, bevoegd voor monumenten, al geruime tijd voorbereidt. Rond het eerste voorstel was er enorm

veel commotie. Sinds begin dit jaar circuleert een herwerkte tekst maar ook die krijgt veel kritiek. De bescherming van ons patrimonium zit in de hoek waar de klappen vallen, merken erfgoedverenigingen op.

petitie

In het wetboek is het petitieright ingeschreven: mits de nodige Brusselse handtekeningen kunnen bepaalde verenigingen vragen om een pand of een landschap te beschermen. Het is een manier om het groot publiek bij het beleid te betrekken en helaas ook een noodzakelijke noodrem om ons bedreigd patrimonium tegen afbraak te beschermen. Voor de patrimoniumverenigingen en wijkcomités is dit petitieright dan ook een gevoelig punt.

koninklijke commissie

Volgens de huidige wetgeving overhandigt de minister een petitie aan de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen (kcml). Als die positief advies geeft, volgt de formele procedure om de bescherming te starten. Met andere woorden: het advies van de kcml is bindend.

In de praktijk loopt het al scheef bij de eerste stap. De staatssecretaris betwistte dat de huidige wetgeving hem verplicht enig gevolg te geven aan een petitie. Hij kaart ze dus eenvoudigweg niet aan bij de Koninklijke Commissie. De rechter heeft hem echter ongelijk gegeven. Een dossier aangebracht via een petitie moet naar de Commissie.

minister krijgt laatste woord

Die onduidelijkheid is in de nieuwe ontwerp-ordonnantie opgeheven. Elke petitie zal verder onderzocht worden door de kcml. Dat is het positieve nieuws. Maar er zijn nieuwe obstakels gecreëerd, die het beschermingsparcours verder bemoeilijken.

Zelfs na positief advies van de kcml zal de minister niet meer verplicht zijn de formele procedure te starten; hij mag die beoordeling zelf maken. En naast het advies van de commissie kan hij ook andere instanties consulteren en hun argumenten in overweging nemen. Met andere woorden: wanneer een immo-project waardevol erfgoed zou bedreigen (uiteraard slechts een hypothese) zal zelfs de minister bevoegd voor patrimonium zich niet meer uitsluitend door patrimoniumdeskundigen laten adviseren. En wie zal dan het meeste druk uitoefenen: erfgoed-specialisten of grote bedrijven? De minister haalt zich allicht netelige dossiers op de hals.

regenplan

Deze wadi of begroeide greppel beschermt het Engelse Upton tegen overstromingen. © Tpa

We hebben steeds meer last van overstromingen. Dat komt er van als we alle oppervlakte verhard en onze beken inkokeren. Alle regenwater stroomt dan samen in de riolen en die zijn niet voorzien op de hoeveelheden die vrijkomen tijdens stortbuien. Het Gewest wil nu de koe bij de horens vatten. Ze lanceert haar eigen Marshallplan tegen natte kelders en tunnels waarin het fijn zwemmen is.

Dit ontwerp van 'Regenplan' legt het accent op een structurele en preventieve benadering. Het Gewest heeft gelukkig door dat grote infrastructuurwerken alleen de klus niet zullen klaren. Wat ons betreft: lang leve de massale aanleg van groendaken en het inrichten van overstromingsgebieden.

Met dit openbaar onderzoek zet het Gewest de eerste stap in een denkoefening waarbij ze zoveel mogelijk inwoners en verenigingen willen betrekken. Ze hebben kosten noch moeite gespaard. Op <http://www.leefmilieubrussel.be/regenplan> vind je een mooie brochure, een vragenlijst, de effectenstudie en het ontwerp van het plan zelf. Je kan alle documenten ook raadplegen in je gemeentehuis of in de afgelegen kantoren van Leefmilieu Brussel. Kan je aanvullen op het einde van het artikel 'Je kan alle documenten tot 1 juli raadplegen in je gemeentehuis of in de afgelegen kantoren van Leefmilieu Brussel. En **Inter Environnement Bruxelles en Coördinatie Zenne organiseren een debat over het plan op dinsdag 10 juni**. Info op 02/223 01 01 of via info@ieb.be.

steun Bral gratis voor niks

Heb je een spaarrekening bij Fortis? Dan kan je vragen dat de bank een klein deeltje van haar winst aan Bral stort. Zonder dat jij iets minder ontvangt. Je vraagt een **krekelspaar-formulier** bij je kantoor, vult daarop **Bral** in met projectnummer **90/0047** en dat is het.

Hoe gaat dat in zijn werk? Al wie zijn geld aan de bank toevertrouwt, bezorgt de maatschappij een potje smeeroilje voor z'n mechaniek. De bank kiest zelf welke activiteiten ze met jouw geld financiert. Het maatschappelijk nut van die activiteiten is bij die keuze meestal niet van groot belang.

Netwerk Vlaanderen vzw stelt zich luidop vragen over de macht van de banken. Ze wil van geld opnieuw een middel maken voor het bevorderen van een solidaire en duurzame samenleving.

Samen met Fortis heeft Netwerk een ethische spaarrekening ontwikkeld met een normaal rendement: het krekelsparen.

Hiermee belegt de bank je spaargeld op een sociaal en ecologisch verantwoorde manier, onder controle van Ethibel. Jaarlijks gaat er ook een commissie naar een reeks organisaties. En nu komt de aap uit de mouw: de spaarder kan kiezen voor welke organisatie deze commissie bestemd is. En Bral is één van die mogelijkheden. Als dat geen gouden tip is!

vergunningaanvragen in openbaar onderzoek

In het kader van de stedenbouwwetgeving en de milieuwetgeving moeten de aanvragen van sommige projecten aan een openbaar onderzoek onderworpen worden. Hieronder vind je een selectie van aankondigingen van de belangrijkste openbare onderzoeken. Contacteer dina@bralvzw.be voor de tussentijdse oogst.

BRUSSELS GEWEST

Ontwerp van Gewestelijk Plan voor Overstromingsbestrijding – Regenplan (2008-2011)

In toepassing op de ordonnantie van 20 oktober 2006 tot opstelling van een kader voor het waterbeleid heeft de Regering van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest op 20 maart 2008 een ontwerp van Gewestelijk Plan voor Overstromingsbestrijding – Regenplan (2008-2011) goedgekeurd. Krachtens de ordonnantie van 18 maart 2004 inzake de milieueffectenbeoordeling van bepaalde plannen en programma's wordt dit ontwerpplan onderworpen aan een openbaar onderzoek met effectenrapport. Voor meer informatie kan u terecht bij Leefmilieu Brussel-BIM.
Tot 1/07/2008

BRUSSEL NO/LEOPOLD

woonst/handel Aarlenstraat 37-42

Siracam NV vraagt stedenbouwkundige vergunning voor verbouwing van kantoren tot meergezinswoning met handelsgelijkvloers van eer dan 200m² handelszaken en een handel op de 1ste verdieping.
Tot 6/06/2008
Overlegcommissie op 17/06/2008

BRUSSEL LOUIZA

verkaveling

Bosvoordsesteenweg en Woudlaan
SLRB NV vraagt stedenbouwkundige vergunning en milieuvergunning klasse 1B met effectenverslag voor het bouwen van 316 woningen waarvan 234 sociale woningen en 82 middelwoningen verdeeld in 9 onderscheiden bouwmodulus, het oprichten van het wegennet, van 117 openluchtparkeerplaatsen op het wegennet en 82 ondergrondse parkeerplaatsen, is bouwproject gelegen op een beplant eigendom van meer dan 3000m².
Tot 24/06/2008
Overlegcommissie op 30/06/2008

EVERE

wegenis rond NAVO-site Raketstraat

FOD - Mobiliteit en Vervoer vraagt stedenbouwkundige vergunning met voorafgaande effectenstudie voor de herinrichting van de Leopold III-laan en de parallelwegen tussen de huidige NAVO-site en de gewestgrens met wijziging van de verkeersinfrastructuur en de as van het openbaar vervoer.
Tot 6/06/2008
Overlegcommissie op 17/06/2008

flatgebouw

Kerkhof van Brussellaan 128-136

Jazy NV vraagt stedenbouwkundige vergunning en milieuvergunning klasse 1B met effectenverslag voor het oprichten van een appartementsgebouw van 66 wooneenheden met een ondergrondse parking voor 71 voertuigen.
Tot 9/06/2008
Overlegcommissie op 19/06/2008

HAREN

NAVO

Raketstraat 70-90/Arthur Maesstraat/Haachtsesteenweg

Ministerie van Defensie handelend in naam en voor rekening van de NAVO vraagt stedenbouwkundige vergunning en milieuvergunning klasse 1B met effectenverslag voor de bouw van de nieuwe permanente NAVO hoofdzetel (1ste fase) omvatende 205.472m² bovengrondse vloerooppervlakte en de uitbating van nieuwe inrichtingen waarvan 3.333 parkeerplaatsen, op een site van 40,29ha.
Tot 8/06/2008
Overlegcommissie op 17/06/2008

LAKEN

wooncomplex Steylsstraat 77-111

AM STEYLS vraagt stedenbouwkundige vergunning en milieuvergunning klasse 1B met effectenverslag voor de afbraak van de fabriekswerkplaatsen, het verbouwen van het kantoorgebouw en de opslagplaats naar woongelegenheden, het oprichten 4 woonblokken, de aanleg van 68 ondergrondse parkeerplaatsen en de bouw van een handelszaak van 1000m² met 51 openluchtparkeerplaatsen.
Tot 23/05/2008
Overlegcommissie op 3/06/2008

NEDER-OVER- HEEMBEEK

wegennet/bomen Vilvoordelaan

BUV – Directie Wegen vraagt stedenbouwkundige vergunning en milieuvergunning klasse 1B met effectenverslag voor het vellen van 87 bomen en het planten van 688 bomen.
Tot 20/06/2008
Overlegcommissie op

heraanleg kruispunt

Vilvoordsesteenweg/Budase- steenweg (werken binnen het Vlaamse Gewest)

Vlaamse Overheid - Agentschap Wegen en Verkeer Vlaams-Brabant vraagt stedenbouwkundige vergunning voor de heraanleg van het kruispunt met de Vilvoordsesteenweg en de Budasesteenweg met het voorzien van linksafslagstrook en verhoogde fietspaden; het vernieuwen van de bestaande riolering en het kruispunt wordt uitgerust met verkeerslichten.
Tot 6/06/2008
Overlegcommissie op 17/06/2008

SCHAARBEEK

wegenis

Gallaitstraat (tussen de paviljoenstraat en het Liedtsplein)

MIVB vraagt stedenbouwkundige vergunning voor de aanleg van een halve eigen trambedding; het gedeeltelijk in een richting plaatsen van de Gallaitstraat (tussen Florisstraat en Quinauxstraat), het wijzigen van de tramhaltes, het uitvoeren van fietsinrichtingen en het aanplanten van bomen.
Tot 17/06/2008
Overlegcommissie op 27/06/2008

SINT-GILLIS

afbraak/heropbouw woningen/ parking Louizalaan 43-45 en Dejonckerstraat 42-46

Garden Stores Louise NV vraagt milieuvergunning klasse 1B met voorafgaande effectenstudie voor het slopen en het heropbouwen van het gebouw (Louizalaan), de renovatie van het gebouw (Dejonckerstraat), het inrichten van de nieuwe woningen en de uitbreiding van de parkeerplaatsenhandelsoppervlakte en van een kleinhandelszaak waarvan de verkoopslokalen als warenopslagplaatsen dienen (2.468,20m²).
Tot 6/06/2008
Overlegcommissie op 24/06/2008

UKKEL

afbraak woningen Poldersstraat nrs. 10 tem 36

Ministerie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest vraagt stedenbouwkundige vergunning voor het slopen van 12 engezinswoningen.
Tot 2/06/2008
Overlegcommissie op 18/06/2008

www.bralvzw.be

energie- producerende gebouwen

Nog een duurzame-wijkentip om het af te leren: nieuwe gebouwen kunnen niet alleen goed geïsoleerd zijn. Ze kunnen zelfs meer energie leveren dan ze verbruiken. Dit gebouw in BO 01 in Malmö is mooi bedekt met zonnepanelen voor warm water.

Alert is het maandelijks berichtenblad van Bral vzw

redactie/administratie :
Bral vzw
Zaterdagplein 13 - 1000 BRUSSEL
T 02 217 56 33
F 02 217 06 11

Medewerkers :
Françoise Alaerts, Ben Bellekens,
Fabrizio Bongiorno, Guy Bourgeois,
Dina Claes, Emmanuelle De Backer,
An Descheemaeker, Loran Fontaine,
Hilde Geens, Marianne Stevens,
Steyn Van Assche, Piet Van Meerbeek

Jaarabonnement : € 10 te storten
op rekening 001-2154937-61
van Bral vzw - 1000 BRUSSEL
copyright © : overname
van artikels aanbevolen
mits bronvermelding

